

Łódź, dnia 24 stycznia 2022 r.

Pan
Jerzy Stankiewicz
Wójt Gminy Maków

WK – 602/5/2022

Na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. 2019 r., poz. 2137 ze zm.), informuję Pana Wójta, że Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej i zamówień publicznych w Gminie Maków¹. Kontrolą objęto wybrane zagadnienia z lat 2019 - I półrocze 2021 roku, dotyczące przede wszystkim: kontroli wewnętrznej; zadłużenia jednostki; prowadzenia rachunkowości; gospodarki kasowej; sporządzania wieloletniej prognozy finansowej; sporządzania sprawozdań budżetowych i finansowych; realizacji dochodów z podatków i opłat; dochodów z majątku; wydatków osobowych; wynagradzania nauczycieli; udzielania zamówień publicznych; ewidencji i inwentaryzacji składników majątku, realizacji zadań na podstawie porozumień z innymi jednostkami samorządowymi. Stwierdzone w wyniku czynności kontrolnych nieprawidłowości i uchybienia wynikały z nieprzestrzegania obowiązujących przepisów oraz naruszenia procedur wewnętrznej kontroli finansowej. Wykazane nieprawidłowości dotyczyły, w szczególności²:

I.

W zakresie ustaleń ogólnych

1. Wykaz gminnych jednostek organizacyjnych, stanowiący załącznik nr 2 do Statutu Gminy Maków uchwalonego uchwałą nr XXIV/140/16 Rady Gminy Maków z dnia 9 listopada 2016 roku nie podlegał aktualizacji, pomimo podjęcia uchwał: nr XII/67/19 z dnia 26 listopada 2019 roku w sprawie stwierdzenia zakończenia działalności dotychczasowego Gimnazjum Św. Wojciecha w Makowie z dniem 31 sierpnia 2019 roku; nr XXI/124/20 z dnia 9 października 2020 roku w sprawie przekształcenia instytucji Gminna Biblioteka Publiczna

¹ Czynności kontrolne zostały przeprowadzone w dniach: 11 października – 3 grudnia 2021 roku. Protokół został podpisany w dniu 30 grudnia 2021 roku.

² Wystąpienie pokontrolne podlega udostępnieniu na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r. poz. 2176), z ograniczeniami wynikającymi z art. 5 tej ustawy.

w Makowie w Makowskie Centrum Kultury; nr XXII/132/20 Rady Gminy Maków z dnia 17 listopada 2020 roku w sprawie utworzenia Gminnego Żłobka w Makowie; nr XXVIII/169/21 Rady Gminy Maków z dnia 24 czerwca 2021 roku w sprawie przekształcenia Szkoły Podstawowej w Świętem w „Szkołę Filialną w Świętem Szkoły Podstawowej im. Ks. Jana Twardowskiego w Makowie”.

2. Kontrola zarządcza w Gminie Maków jako ogół działań podejmowanych w jednostkach sektora finansów publicznych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy była przedmiotem zarówno kontroli kompleksowej przeprowadzonej przez inspektorów RIO w Łodzi, jak również obszarem badanym w zakresie zadania audytowego. W ramach przeprowadzonych zadań audytowych wydano zalecenia, rekomendacje dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej, wskazujące na potrzebę aktualizacji regulacji w zakresie kontroli zarządczej, dostosowania do obowiązujących wytycznych Ministerstwa Finansów w tym obszarze (wskazując termin realizacji 31 sierpnia 2021 roku), coroczne przeprowadzenia pisemnej analizy ryzyka w urzędzie i jednostkach (termin realizacji – 31 maja 2021 roku), prowadzenie nadzoru nad kontrolą zarządczą w jednostkach Gminy. Z ustaleń dokonanych przez audytora wynikało, że przedmiotem oceny było zarządzenie nr 62/2011 Wójta Gminy Maków z dnia 28 grudnia 2011 roku w sprawie określenia zasad prowadzenia kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy Maków i jednostkach organizacyjnych gminy oraz jej koordynacji. W ocenie audytora przedmiotowe zarządzenie nie określało sposobu sprawowania nadzoru nad kontrolą zarządczą w jednostkach, nie określało obowiązków sprawozdawczych jednostek względem Urzędu Gminy w zakresie kontroli zarządczej, nie odnosiło się do przeprowadzenia samooceny kontroli zarządczej, o której mowa w Komunikacie Nr 3 Ministra Finansów z dnia 16 lutego 2011 roku w sprawie szczegółowych wytycznych w zakresie samooceny kontroli zarządczej dla jednostek sektora finansów publicznych. Przedmiotem audytu była również koordynacja kontroli zarządczej w jednostkach organizacyjnych, w wyniku której ustalono, iż oświadczenie o stanie kontroli zarządczej przedstawiono z jednej jednostki, natomiast Urząd nie dysponował dokumentacją z pozostałych jednostek (np. oświadczeń o kontroli zarządczej, analizy ryzyka, potwierdzenia przeprowadzania okresowych kontroli funkcjonowania kontroli zarządczej). W związku z ww. zalecaniami i rekomendacjami, Wójt Gminy Maków wydał zarządzenie nr 69/2021 z dnia 26 listopada 2021 roku w sprawie zmiany zarządzenia nr 62/2011 Wójta Gminy Maków z dnia 28 grudnia 2011 roku, w którym określił zasady prowadzenia kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy w Makowie i jednostkach organizacyjnych gminy oraz zasady jej koordynacji. Zarządzenie regulowało obowiązek dokumentowania systemu kontroli zarządczej, celu, formy, zakresu i osób odpowiedzialnych za nadzór jako mechanizmu kontroli zarządczej, ocenę ryzyka oraz określenia metod przeciwdziałania ryzyku, monitorowania i samooceny kontroli zarządczej. Do dnia zakończenia kontroli przez inspektorów Izby, kontrolowana jednostka nie przedstawiła innych dokumentów potwierdzających realizację zaleceń wydanych w ramach zadania audytowego.

W zakresie ewidencji księgowej i sprawozdawczości

Ewidencję operacji księgowych dla Urzędu Gminy prowadzono techniką komputerową

w podziale na rejestry częściowe: rejestr „Urząd Gminy - Wydatki” – dotyczący operacji w zakresie wydatków jednostki budżetowej; rejestr „Urząd Gminy – Dochody” dotyczący dochodów jednostki budżetowej. Wyodrębnienie ksiąg rachunkowych w komputerowym systemie finansowo – księgowym uniemożliwiło uzyskanie wspólnego dziennika zdarzeń odnotowanych we wszystkich rejestrach. Zastosowany sposób prowadzenia ksiąg nie pozwalał na utworzenie jednego dziennika obrotów dziennych ze wszystkich rejestrów oraz wprowadzenie zapisów, w których konto z jednego rejestru korespondowałoby z kontem innego rejestru dotyczącego jednostki. Powyższe nie spełniało wymogu art. 13 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 217 ze zm.), zgodnie z którym - księgi rachunkowe obejmują zbiory zapisów księgowych, obrotów (sum zapisów) i sald, które tworzą m.in. dziennik. Oprogramowanie umożliwiło sporządzenie łącznego zestawienia obrotów i sald, jak również obrotówki (zbioru zapisów ujętych na kontach) z poszczególnych rejestrów w księdze głównej.

W zakresie realizacji dochodów z tytułu podatków i opłat lokalnych

1. Analiza deklaracji, informacji, decyzji podatkowych dotyczących wymiaru podatku od nieruchomości wykazała, że:
 - podatnik o numerze konta (...) ³ (osoba prawna) w deklaracjach z okresu 2019 – 2021 zgłosił do opodatkowania budynki związane z prowadzeniem działalności gospodarczej o powierzchni 7 m², bez jednoczesnego opodatkowania gruntu, z którym związany był zadeklarowany do opodatkowania budynek. Jak wykazała analiza dokumentów źródłowych, podatnik dysponuje od 2008 roku, na podstawie umowy dzierżawy, gruntami o powierzchni 126 m², stanowiącymi własność osoby fizycznej. Właściciel gruntu nie złożył organowi podatkowemu stosownej informacji i nie opłacał podatku od wydzierżawianych gruntów, co naruszało przepis art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 1170 ze zm.), zgodnie z którym - podatnikami podatku od nieruchomości są osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki organizacyjne, w tym spółki nieposiadające osobowości prawnej, będące właścicielami nieruchomości lub obiektów budowlanych. Organ podatkowy nie podjął w tym zakresie żadnych działań, na podstawie art. 272, art. 274 § 1 i art. 274a § 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz. U z 2021 r., poz. 1540 ze zm.), zgodnie z którymi - organ podatkowy dokonuje czynności sprawdzających mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności stanu faktycznego z przedstawionymi dokumentami, a w razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy może wezwać podatnika do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych. Czynności takie podjęto w trakcie kontroli RIO. W dniu 19 października 2021 roku podatnik - właściciel dzierżawionych gruntów złożył stosowne informacje w tym zakresie. W oparciu

³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

o powyższe, organ podatkowy wszczął postępowanie podatkowe mające na celu zmianę decyzji wymiarowych wydanych w latach 2016-2021, uwzględniając powierzchnię gruntów wydzierżawianych z zastosowaniem najwyższych stawek podatkowych;

- podatnik o numerze konta (...) ⁴ (osoba fizyczna) zgłosił do opodatkowania na 2019 rok budynki wykorzystywane do działalności gospodarczej o powierzchni 115,00 m², pozostałe grunty o powierzchni 1.005,00 m², grunty wykorzystywane do działalności gospodarczej o powierzchni 359,4 m². Według ewidencji gruntów, podatnik posiadał grunty o powierzchni 1.364,4 m², oznaczone jako Bi oraz posadowiony na nich budynek handlowo-usługowy jednokondygnacyjny o powierzchni zabudowy 143 m². Zgodnie z informacją złożoną przez podatnika w dniu 13 stycznia 2020 roku, zakończył on prowadzenie działalności gospodarczej (zapis z CEDiG – wniosek nr 000070491/2020 z dnia 7 stycznia 2020 roku), w związku z czym, w 2020 i 2021 roku do opodatkowania wykazał grunty o powierzchni 1.364,00m², w kategorii pozostałe, natomiast podatkiem nie objęto budynku o powierzchni 115 m², który wykazywano dotychczas jako zajęty pod działalność, a z chwilą zaprzestania prowadzenia działalności, podlegał on opodatkowaniu w kategorii budynków pozostałych. Organ podatkowy zaniechał czynności mających na celu ustalenie stanu faktycznego w tym zakresie;
- podatnik o numerze ewidencyjnym (...) ⁵ (osoba fizyczna) wykazał do opodatkowania poza gruntami, budynki mieszkalne o powierzchni 70,00 m², podczas gdy wg ewidencji budynków własnością podatnika pozostawały budynki mieszkalne o powierzchni zabudowy 223 m². Według RIO, wykazaną powierzchnię użytkową zdefiniowaną (na potrzeby podatku od nieruchomości), jako obejmującą powierzchnię mierzoną po wewnętrznej długości ścian na wszystkich kondygnacjach, z wyjątkiem powierzchni klatek schodowych oraz szybów dźwigowych, zaniżono w stosunku do całkowitej powierzchni zabudowy, obejmującej obszar pod tym budynkiem. Wskazane jest podjęcie przez organ podatkowy działań mających na celu weryfikację prawidłowości danych wykazanych przez podatnika, w oparciu o które wydano decyzje wymiarowe;
- w decyzjach podatkowych na lata 2019 – 2021 wydanych podatnikowi o numerze konta (...) ⁶ ustalono podatek od budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej o powierzchni 20,00 m², od budynków mieszkalnych o powierzchni 80,00m² oraz od budynków pozostałych o powierzchni 10,00 m². Nie ustalono podatku od gruntów pod budynkami zajętymi pod działalność gospodarczą. Podatnik posiada grunty rolne o

⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

powierzchni 1.600,00 m², w związku z czym, budynek mieszkalny mógł znajdować się na ww. gruntach, natomiast skoro wykazano do opodatkowania budynki zajęte pod działalność, to związane z tymi budynkami grunty, również podlegały opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości, nawet jeżeli sklasyfikowano je w ewidencji gruntów jako rolne, na co wskazuje art. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym (tekst jednolity Dz.U. z 2020 r., poz. 673 ze zm.), zgodnie z którym - opodatkowaniu podatkiem rolnym podlegają grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne, z wyjątkiem tych zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż rolnicza. Ponadto, należy wskazać na zasadność przeprowadzenia u podatnika kontroli w celu weryfikacji danych wykazanych w informacji. (...) ⁷ zadeklarowana do wykorzystania powierzchnia budynku o powierzchni 20 m² budzi uzasadnione wątpliwości co do jej poprawności. Możliwość podjęcia takich czynności kontrolnych wynika z art. 281 i nast. ustawy Ordynacja podatkowa.

2. W zakresie udzielanych ulg w zapłacie podatku od nieruchomości stwierdzono przypadki wydania przez organ podatkowy decyzji, których postanowienia nie odnosiły się do żądania podatnika wyrażonego we wniosku, bądź treść postanowienia nie odpowiadała treści uzasadnienia wydanej decyzji, a mianowicie: decyzja nr 3123.1.30300016.3.2019.BG z dnia 15 lipca 2019 roku - w postanowieniu odnosiła się do umorzenia zaległości w podatku od nieruchomości w wysokości 203,00 zł, podczas gdy w dalszej jej części wskazano, iż umorzenie obejmowało łączne zobowiązanie pieniężne (zaległość w podatku od nieruchomości w kwocie 191,00 zł i zaległość w podatku rolnym w kwocie 12,00 zł); decyzja nr FN3123.1.80800025.1.2019.BG wydana na wniosek podatnika, w którym wnosił on o umorzenie zaległości w łącznym zobowiązaniu pieniężnym z 2018 roku, w rozstrzygnięciu postanowiono o umorzeniu zaległości w podatku od nieruchomości z tytułu III i IV raty 2018 roku, w łącznej kwocie 344,00 zł. Zgodnie z art. 67a § 1 pkt 3 ustawy Ordynacja podatkowa, organ podatkowy na wniosek podatnika może umorzyć zaległość podatkową, a zatem organ podatkowy wydając taką decyzję jest związany treścią złożonego wniosku, który powinien określać szczegółowo żądania podatnika. Jak zauważył Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 22 lipca 2014 roku (sygn. akt: II FSK 2050/12 „...rozstrzygnięcie co do istoty sprawy, to takie, w wyniku którego w sposób władczy zostanie ukształtowana sytuacja materialnoprawna strony. W przypadku postępowań wszczynanych na żądanie strony, decyzja zawiera rozstrzygnięcie sprawy, przy czym zakres przedmiotowy określa żądanie strony”.
3. W zakresie udzielonych ulg w podatku rolnym z tytułu nabycia gruntów wykazała, że w decyzjach nr 3121.2.1.60000175.2019.BG i nr 3121.2.2.20000149.2019 BG z dnia 4 marca 2019 roku błędnie określono okres zastosowanej ulg. Wskazanymi decyzjami zastosowano ulgę 100% w latach 2019-2023 bez ustalenia konkretnych dat, oraz 75% ulgę w okresie 2023-2024 i 50% ulgę w okresie 2024-2025, co naruszało art. 12 ust. 3 i 6 ustawy

⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

o podatku rolnym, zgodnie z którym - okres zwolnienia z opłat podatku wynosi 5 lat, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zawarto umowę sprzedaży gruntów, a po upływie okresu zwolnienia, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, 5 i 6, stosuje się ulgę w podatku rolnym, polegającą na obniżeniu podatku w pierwszym roku o 75% i w drugim roku o 50%. Powyższym podatnikom przysługiwała 100% ulga od pierwszego dnia miesiąca następującego po zakupie gruntu (styczeń 2019 rok), liczona od pierwszego dnia miesiąca, w którym złożono wniosek (luty 2019 rok), tj. od dnia 1 marca 2019 roku, przez okres 5 lat, czyli do dnia 31 stycznia 2024 roku. Po tym okresie, tj. do dnia 31 stycznia 2025 roku miała zastosowanie ulga 75% oraz do dnia 31 stycznia 2026 roku, ulga w wysokości 50%.

4. W zakresie prawidłowości opodatkowania podatkiem od środków transportowych w latach 2019- 2021 stwierdzono przypadki zaniechania ujęcia w załącznikach do deklaracji danych technicznych pojazdu, wymaganych do ustalenia prawidłowej stawki podatku, np.: w załączniku DT-1 do deklaracji na rok 2021 podatnik o numerze (...) ⁸ przedstawiając dane techniczne dla ciągnika siodłowego nie wskazał liczby osi; podatnik o numerze ewidencyjnym (...) ⁹ w deklaracjach złożonych na lata 2019 – 2020 zaniechał wskazania dla samochodu ciężarowego całkowitej dopuszczalnej masy pojazdu, podając jednocześnie dopuszczalną masę całkowitą zespołu pojazdów. Analogiczne nieprawidłowości odnotowano w załącznikach do deklaracji złożonej na 2019 rok przez podatnika o numerze ewidencyjnym (...) ¹⁰. Zaniechał on podania dla samochodów ciężarowych danych dotyczących dopuszczalnej masy całkowitej pojazdu, podano natomiast masę własną „ciągnika siodłowego” i masę własną zespołu pojazdów. Podatnik o numerze (...) ¹¹ w załączniku DT-1 do deklaracji za rok 2019, przedstawiając dane techniczne dla ciągnika siodłowego i naczepy wskazał dopuszczalną masę całkowitą pojazdu, podczas gdy do ustalenia prawidłowej stawki wymagane było wskazanie dopuszczalnej masy całkowitej zespołu pojazdów. W deklaracji na rok 2020 ten sam podatnik w odniesieniu do pojazdu nie wskazał rodzaju pojazdu, który deklarował do opodatkowania. Brak powyższych danych technicznych pojazdów uniemożliwił ustalenie prawidłowej stawki podatku. Organ podatkowy zaniechał czynności sprawdzających w odniesieniu do składanych deklaracji, przyjmując do

⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

opodatkowania stawkę podatku wskazaną przez podatnika. Powyższe zaniechanie naruszało art. 274 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa, zgodnie z którym - w razie stwierdzenia, że deklaracja zawiera błędy rachunkowe lub inne oczywiste omyłki bądź że wypełniono ją niezgodnie z ustalonymi wymaganiami, organ podatkowy w zależności od charakteru i zakresu uchybień m.in. zwraca się do składającego deklarację o jej skorygowanie oraz złożenie niezbędnych wyjaśnień, wskazując przyczyny, z powodu których informacje zawarte w deklaracji podaje się w wątpliwość.

5. Podatnik o numerze ewidencyjnym (...) ¹² w deklaracji na rok 2020, złożonej w dniu 1 lutego 2020 roku, wykazał do opodatkowania ciągnik siodłowy, który zgodnie z zapisami deklaracji, nabył w dniu 14 stycznia 2020 roku. Według danych z Wydziału Komunikacji Starostwa Powiatowego w Skierniewicach, operację nabycia pojazdu odnotowano w Starostwie w dniu 31 grudnia 2019 roku, w związku z czym w myśl art. 9 ust. 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, obowiązek podatkowy powstał z dniem 1 stycznia 2020 roku, a nie z dniem 1 lutego 2020 roku.
6. Podatnik nr ewidencyjny (...) ¹³ w deklaracji złożonej na 2021 rok przyjął nieprawidłową stawkę podatku dla zadeklarowanego pojazdu – samochód ciężarowy. Według podanych w deklaracji parametrów, dla ww. pojazdu, tj. dopuszczalnej całkowitej masy pojazdu - 6,5 tony, roku produkcji powyżej 10 lat i spełniającego normy EURO 5/V, zgodnie z załącznikiem nr 1 do uchwały nr XII/66/19 Rady Gminy Maków z dnia 26 listopada 2019 roku – stawka podatku dla tego pojazdu wynosiła 1.262,00 zł, przy zadeklarowanej przez podatnika 1.538,00 zł, a więc zawyżono ją o 276,00 zł.
7. W zakresie działań windykacyjnych w odniesieniu do dłużników w podatku od nieruchomości – osoby fizyczne i podatku od środków transportowych - osoby fizyczne, stwierdzono że podejmowano je nieterminowo i były one niepełne. Upomnienia wzywające do zapłaty zaległości wystawiano zobowiązanemu w roku następnym po roku, w którym przypadała zapłata raty, a zatem i tytuły wykonawcze sporządzano z takim samym opóźnieniem (np. działania w odniesieniu do dłużników w podatku od nieruchomości o numerach (...) ¹⁴, czy w odniesieniu do zalegających z zapłatą podatników podatku od środków transportowych - osoby fizyczne o numerach ewidencyjnych: (...) ¹⁵. Upomnienia

¹² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

wzywające do zapłaty tej samej zaległości wysyłano do dłużnika kilkakrotnie. Odnotowano przypadki zaległości, w odniesieniu do których zaniechano podjęcia jakichkolwiek czynności mających na celu ich egzekucję, np. w odniesieniu do zaległości odnotowanych na koncie podatnika podatku od nieruchomości o numerze ewidencyjnym (...) ¹⁶, z tytułu IV raty podatku od nieruchomości za 2019 rok. Powyższe zaniechania naruszały przepisy § 2, 7 i § 9 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 roku w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 1483 ze zm.), zgodnie z którymi - wierzyciel był zobowiązany do systematycznej kontroli terminowości zapłaty należności pieniężnych. Wierzyciel przysyłał zobowiązanemu upomnienie niezwłocznie w szczególności jeżeli łączna wysokość należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnych przekroczy dziesięciokrotność kosztów upomnienia i nie zostały podjęte działania informacyjne. Jeżeli zobowiązany pomimo otrzymanego upomnienia nie dokonał wpłaty należności, zgodnie z § 9 ww. rozporządzenia wierzyciel niezwłocznie wystawiał tytuł wykonawczy.

W zakresie gospodarki gminnym zasobem nieruchomościami

1. Gmina nie opracowała planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości, zgodnie wymogiem określonym w art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 1899 ze zm.), według którego - gospodarowanie zasobem polega w szczególności na wykonywaniu czynności, o których mowa w art. 23 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, a ponadto na sporządzaniu planów wykorzystania zasobu, przygotowywaniu opracowań geodezyjno-prawnych i projektowych, dokonywaniu podziałów oraz scaleń i podziałów nieruchomości, a także wyposażaniu ich, w miarę możliwości, w niezbędne urządzenia infrastruktury technicznej.
2. Dokument pod nazwą „Dane dotyczące mienia Gminy Maków” sporządzony według stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku zawierał rozkład, podział działek będących własnością Gminy Maków wg sposobu użytkowania, dane dotyczące obrotu mieniem komunalnym (sprzedaż i nabycie), zmiany powierzchni i wartości działek w porównaniu do poprzedniego roku oraz informację o nieudzieleniu poręczeń i gwarancji dla innych jednostek samorządu terytorialnego oraz o nieposiadaniu udziałów w spółkach i akcjach. Powyższa informacja nie obejmowała całości mienia komunalnego jako własności i innych praw majątkowych należących do gminy, o którym mowa w art. 43 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 1372 ze zm.). Ponadto, informacja nie zawierała wszystkich danych dotyczących dochodów z tytułu wykonywania prawa własności i posiadania oraz innych praw majątkowych, gdyż oprócz wykazanych dochodów ze sprzedaży Gmina Maków osiągała m.in. dochody z tytułu najmu

¹⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

i dzierżawy. Wskazane braki stanowią o sporządzeniu informacji o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego niezgodnie z art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 305 ze zm.), według którego - informacja o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego powinna zawierać dane dotyczące przysługujących jednostce samorządu terytorialnego praw własności, dane dotyczące innych niż własność praw majątkowych, w tym w szczególności o ograniczonych prawach rzeczowych, użytkowaniu wieczystym, wierzytelnościach, udziałach w spółkach, akcjach oraz posiadania, dane o zmianach w stanie mienia komunalnego od dnia złożenia poprzedniej informacji, dane o dochodach uzyskanych z tytułu wykonywania prawa własności i innych praw majątkowych oraz z wykonywania posiadania, inne dane i informacje o zdarzeniach mających wpływ na stan mienia jednostki samorządu terytorialnego.

3. W odniesieniu do procedury sprzedaży działek z gminnego zasobu nieruchomości stwierdzono brak dokumentacji potwierdzającej przeliczenie ustalonej ceny nieruchomości na wartość euro, zgodnie z wymogiem wynikającym z § 6 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 2213).
4. Sporządzony przez jednostkę wykaz nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę nie zawierał oznaczenie nieruchomości według księgi wieczystej, czym naruszono wymóg wynikający z art. 35 ust. 2 pkt 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
5. Wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę nie zamieszczono na stronach internetowych Urzędu Gminy Maków oraz nie podano do publicznej wiadomości informacji o zamieszczeniu wykazu przez ogłoszenie w prasie lokalnej o zasięgu obejmującym co najmniej powiat, na terenie którego położona jest nieruchomość, co stanowiło naruszenie art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
6. Wobec najemców nieruchomości wchodzących w skład gminnego zasobu nieruchomości, posiadających zaległości w opłacie czynszu z tytułu najmu, jednostka kierowała upomnienia wystawione na podstawie art. 15 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 roku o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1427 ze zm.). Zgodnie z art. 2 § 1 wyżej wymienionej ustawy - egzekucji administracyjnej podlegają m.in. podatki, opłaty i inne należności, do których stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa, niepodatkowe należności budżetowe, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, grzywny i kary pieniężne wymierzone przez organy administracji publicznej, należności pieniężne - jeżeli pozostają we właściwości rzeczowej organów administracji publicznej, należności przypadające od jednostek budżetowych, wynikające z zastosowania wzajemnego potrącenia zobowiązań podatkowych z zobowiązaniami tych jednostek, należności pieniężne przekazane do egzekucji administracyjnej na podstawie innych ustaw. Zacytowany powyżej katalog obowiązków podlegających egzekucji administracyjnej nie obejmuje należności z tytułu czynszu, którego najemcy zobowiązują się płacić za przyjęty do użytkowania lokal lub rzecz, na podstawie umowy najmu zawartej stosownie do przepisów tytułu XVII ustawy z dnia

23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1740 ze zm.). Brak wpłat daje wierzycielowi prawo dochodzenia należności w trybie i na zasadach wynikających z przepisów ustawy z dnia 17 listopada 1964 roku Kodeks postępowania cywilnego (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 1805 ze zm.).

W zakresie udzielania dotacji na realizację zadań zleconych jednostkom spoza sektora finansów publicznych

Kontrola sprawozdania z wykonania zadania złożonego w dniu 29 stycznia 2021 roku przez Ludowy Zespół Sportowy Macovia Maków oraz materiałów stanowiących podstawę dokonania wydatków ujętych w tym sprawozdaniu, wykazała nieprawidłowości:

- uwzględniono w sprawozdaniu fakturę nr FV/000712/05/20M z dnia 28 maja 2020 roku na kwotę 133,53 zł, której opis uniemożliwił ocenę prawidłowości poniesionego przez Klub wydatku, a mianowicie faktura informowała tylko o zakupie paliwa bez informacji o okolicznościach wskazujących na potrzebę jego nabycia;
- do rozliczenia ze środków dotacji uwzględniono wydatek, którego nie przewidywała oferta stanowiąca podstawę jej oceny i przyznania dotacji, a mianowicie wydatkowano ze środków dotacji kwotę 1.600,00 zł za transfer zawodnika z innego klubu sportowego, na podstawie zawartej między klubami umowy z dnia 3 marca 2020 roku.

Odpowiedzialność za ujawnione nieprawidłowości i naruszenia ponoszą pracownicy Urzędu Gminy w zakresie określonym w protokole kontroli.

II.

Informując o powyższych nieprawidłowościach proszę Pana Wójta o podjęcie działań mających na celu ich wyeliminowanie oraz zapobieżenie występowaniu w przyszłości. W związku z powyższym RIO w Łodzi kieruje następujące **wnioski pokontrolne**:

1. Dokonać aktualizacji wykazu gminnych jednostek organizacyjnych, stanowiącego załącznik do Statutu Gminy Maków.
2. Zapewnić wykorzystanie wyników przeprowadzonego w Gminie audytu, w celu zapewnienia funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, zgodnie z wymogami określonymi w art. 69 ust.1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.
3. Zapewnić prawidłowe prowadzenie ksiąg rachunkowych Urzędu Gminy Maków, zgodnie z wymogami art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości o rachunkowości.

4. Bieżąco prowadzić czynności sprawdzające w zakresie składanych przez podatników deklaracji podatkowych, na podstawie art. 272 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. W razie wątpliwości, co do poprawności złożonej deklaracji, stosownie do art. 274a § 2 ww. ustawy, wzywać podatników do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych.
5. Podjąć czynności w celu wyjaśnienia nieprawidłowości wskazanych w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego w zakresie podatku od nieruchomości i podatku od środków transportowych.
6. Postępowanie podatkowe prowadzić w zakresie wyznaczonym przez żądanie sformułowane we wniosku podatnika.
7. Zapewnić przyznawanie ulgi w podatku rolnym z tytułu nabycia gruntów na utworzenie lub powiększenie gospodarstwa rolnego, z zachowaniem przepisów art. 12 ust.3 i 6 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym.
8. Bieżąco i terminowo podejmować czynności zmierzające do wyegzekwowania zaległości podatkowych w oparciu o przepisy ustawy z dnia 17 czerwca 1966 roku o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz przepisy rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Rozwoju Regionalnego z dnia 18 listopada 2020 roku w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz. U. z 2020 r., poz. 2083).
9. Opracować plan wykorzystania zasobu nieruchomości, przestrzegając art. 25 ust. 2 i 2a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami.
10. Informację o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego sporządzać zgodnie z art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.
11. Procedurę zbycia nieruchomości stanowiących własność gminy realizować z zachowaniem uregulowań zawartych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości.
12. Wykaz nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę sporządzać i udostępniać zgodnie z art. 35 ust. 1 i 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
13. Zapewnić systematyczne podejmowanie czynności w celu dochodzenia należności cywilnoprawnych, stosując przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 roku Kodeks postępowania cywilnego.
14. Zapewnić należyłą weryfikację dokumentów składanych przez organizacje pozarządowe na okoliczność rozliczenia dotacji, udzielonej na dofinansowanie realizacji zadania publicznego.

Podając powyższe do wiadomości, zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, proszę Pana Wójta o przesłanie informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 9 ust. 4 ww. ustawy, do wniosków zawartych w II części wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby.

Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby.

Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Bieg terminu, o którym mowa wyżej, ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżeń, w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Do wiadomości:

1. Przewodniczący Rady Gminy Maków,
2. Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Maków,
3. aa.